

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

VYBRANÁ TÉMATA

9/2012

Priority kyperského předsednictví v Radě Evropské unie

1. červenec 2012 - 31. prosinec 2012

Bc. Jana Lukášová

Bc. Helena Štěpánková

červenec 2012

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Priority kyperského předsednictví v Radě Evropské unie 1. červenec 2012 - 31. prosinec 2012

Kypr se předsednictví ujímá jako poslední z tria předsednických zemí Polsko-Dánsko-Kypr. Přestože po přijetí Lisabonské smlouvy předsednictví oslabilo ve prospěch vysokého představitele Unie a stálého předsedy Evropské rady, kteří řídí většinu oficiálních setkání, zůstává předsedání Radě EU i nadále významné. Kypr se nicméně ujímá předsednictví ve velmi složité ekonomické situaci, která panuje nejen v eurozóně, ale také na samotném Kypru, který týden před převzetím předsednictví sám požádal EU o finanční pomoc.

Heslem kyperského předsednictví je „**Směrem k lepší Evropě**“. Toto heslo kyperského předsednictví chce vyjádřit potřebu posílit roli EU směrem ke svým občanům i vůči světu, představuje potřebu efektivní EU přinášející udržitelný růst, sociální soudržnost a tvorbu pracovních míst pomocí efektivnějších společných politik. Evropská unie pracující na základních principech solidarity povede podle předsednictví k lepší budoucnosti. Je nezbytné dále prohlubovat evropskou integraci, posílit sociální soudržnost a zajistit lepší kvalitu života pro občany EU. Úsporná opatření jsou důležitá pro obnovení důvěry trhů a zabezpečení ekonomické stability, podporu růstu a tvorbu pracovních míst. Evropská unie se také potřebuje více přiblížit svým občanům a zároveň potřebuje zlepšit své postavení na mezinárodním poli.

Rada EU bude během kyperského předsednictví jednat o celé řadě důležitých otázek, přičemž základní priority kyperského předsednictví jsou¹:

1. **EU efektivnější a udržitelná**
2. **EU výkonnější s rostoucí ekonomikou**
3. **EU více zaměřená na občany, pospolitost a sociální soudržnost**
4. **EU ve světě a blíže k svým sousedům**

Podle oficiálního programu *Programme of the Cyprus Presidency of the Council of the European Union 1 July - 31 December 2012*² se kyperské předsednictví bude zabývat těmito hlavními body:

- **Víceletý finanční rámec na období 2014–2020:** Cílem bude dokončit jednání a završit je sestavením spravedlivého a efektivního rozpočtu EU, který přispěje k růstu ekonomiky a vzniku pracovních příležitostí. Předsednictví bude klást zvláštní důraz na garanci shody se sektorálními návrhy zaměřujícími se na spojení obsahu a zdrojů nového víceletého rámce 2014 - 2020 s odsouhlasenými prioritami EU a současně bude pracovat také na balíčku vlastních zdrojů.

¹ Oficiální stránky kyperského předsednictví, dostupné na:
<http://www.cy2012.eu/index.php/en/file/x8yAAZB3R8D2nxXo9+AUZw==/>, 9. 7. 2012

² Oficiální stránky kyperského předsednictví, dostupné na:
<http://www.cy2012.eu/index.php/en/file/MAZ6Cvaoj0L2nxXo9+AUZw==/>, 9. 7. 2012

- **Správa ekonomických záležitostí – hospodářská krize – růst:** Kyperské předsednictví se bude snažit pracovat na novém posíleném rámci pro správu ekonomických záležitostí a na posílení rozpočtového dohledu, který zajistí fiskální stabilitu. Předsednictví chce navíc prosazovat politiku, která podpoří růst a přinese efektivitu, prosperitu a pracovní místa. Důraz má být kladen na oblasti, které povedou k růstu, tedy např. na **víceletý finanční rámec pro období 2014–2020**, prohlubování jednotného trhu, provádění **Strategie Evropa 2020**, na balíček návrhů týkajících se zaměstnanosti či na iniciativu **Příležitosti pro mladé**³.
- **Jednotný trh:** V rámci prohlubování jednotného trhu bude předsednictví podporovat zejména **malé a střední podniky (SME's)**, které tvoří páteř evropské ekonomiky: Bude podporovat přátelské prostředí k SME's a dále prosazovat prohloubení vnitřního trhu s cílem oživení evropské ekonomiky. Evropská unie slaví letos 20. výročí jednotného trhu, který je jedním z největších úspěchů EU a jádrem evropské integrace. Jednotný vnitřní trh hraje klíčovou roli v růstu, zaměstnanosti a posílení konkurenceschopnosti, zejména v době hospodářské krize. **Prohlubování jednotného trhu** bude jednou z klíčových priorit předsednictví Kypru. Předsednictví bude podporovat iniciativy **Jednotného evropského aktu**, které podporují růst a tvorbu pracovních míst a zároveň poskytují ochranu, včetně sociálních záruk, pro občany, spotřebitele a zaměstnance. V oblasti technické harmonizace bude předsednictví usilovat o dosažení dohody s Evropským parlamentem ve všech devíti směrniciích, které mají být v souladu s novým právním rámcem. Prioritou bude rovněž usilování o dosažení dohody o návrzích reformy auditu, jejíž cílem je posílení povinného auditu. Dále se také bude pokračovat v návrhu Evropské komise, jehož cílem je modernizace a transparentnost veřejné správy.
- **Společná zemědělská politika (SZP):** Kyperské předsednictví proklamuje snahu učinit vše pro to, aby do doby než bude dosaženo dohody o víceletém finančním rámci, byla jednání o podstatě reformou SZP v pokročilé fázi a bylo je poté možné urychleně uzavřít. Úkolem bude formulovat cílený a efektivní politický rámec pro udržitelný rozvoj a větší konkurenceschopnost zemědělského sektoru, který **zajistí potravinovou bezpečnost** s potenciálem pro vysokou kvalitu potravin a efektivní využívání zdrojů. Bude nutné také řešit potřeby malých farem v EU, které tvoří 75% všech zemědělských podniků. V budoucnosti proto bude zapotřebí účinná záchranná síť pro zemědělce, flexibilní nástroje pro řešení krizí a hlubší spolupráce v potravinovém řetězci. Předsednictví bude **podporovat zelený růst, udržitelnost, efektivní využívání zdrojů** a vyvážený rozvoj venkovských oblastí. Dále se bude snažit znovu obnovit **Jednotnou námořní politiku EU**, která je důležitým nástrojem při plnění cílů Strategie Evropa 2020. Důraz by měl být kladen na potenciál evropských oceánů a moří pro hospodářství EU, udržitelnost a prosperitu.

³ Internetový portál Rady EU Consilium, dostupné na:
<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/president-christofias-we-will-work-towards-a-better-europe?lang=cs>, 9. 7. 2012.

- **Společná rybářská politika (CFP):** Předsednictví bude usilovat o pokračování v jednáních o společné rybářské politice, u níž bude prosazovat udržitelnou správu rybářských zdrojů a ochranu ohrožených druhů. Hlavním cílem reformy CFP bude zajistit obnovu populace ryb a zastavit zbytečné lovení ryb. Reformovaná společná rybářská politika by měla minimalizovat dopady na ekosystém. Evropský námořní a rybářský fond 2014 - 2020 musí poskytnout potřebné nástroje, které pomohou řešit aktuální problémy a čelit budoucím výzvám.
- **Politika soudržnosti:** V rámci kohezní politiky, která poskytuje důležité finanční nástroje pro vzájemnou solidaritu, bude předsednictví usilovat o významný posun v jednáních o legislativním balíčku s cílem dosáhnout co největšího pokroku, neboť uzavření jednání o novém regulačním rámci pro politiku soudržnosti má zásadní význam. To samozřejmě závisí na dokončení jednání o víceletém finančním rámci⁴.
- **Energetika:** Předsednictví se zaměří také na energetickou politiku, zejména pak na trans-evropské dopravní, telekomunikační a energetické sítě a na **Nástroj pro propojení Evropy (CEF)**. Rada EU zdůrazňuje potřebu modernizace, rozšíření evropské energetické infrastruktury a propojení sítí přes hranice. Bylo odsouhlaseno, že **vnitřní energetický trh bude dokončen v roce 2014** a že žádný členský stát nebude odříznut od evropské plynové a elektrické sítě po roce 2015. Efektivní činnost trans-evropských energetických, dopravních a telekomunikačních sítí je prvořadým prostředkem k lepšímu propojení Evropy. Prioritou je tak Nástroj pro propojení Evropy, který přispěje k další integraci, posilování konkurenceschopnosti EU zlepšováním její infrastruktury a k posilování ekonomiky a sociální a teritoriální soudržnosti členských států.
- **Jaderná bezpečnost:** V rámci evropských komplexních hodnocení bezpečnosti jaderných elektráren v EU a v sousedních zemích, bude předsednictví usilovat o podporu jakékoliv příslušné akce vyplývající ze závěrečné zprávy **Skupiny evropských regulačních orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG)** a ze závěrů zasedání Evropské rady v červnu 2012. Předsednictví bude také sledovat jednání se třetími zeměmi, zejména se zeměmi sousedícími s EU pro posílení spolupráce v oblasti jaderné bezpečnosti. Dále bude pokračovat diskuse o návrhu nové směrnice o základních bezpečnostních standardech s cílem přijetí v roce 2013.
- **Civilní ochrana:** V oblasti civilní ochrany chce předsednictví pokračovat ve zlepšování a posilování schopností Evropské unie v zajištění rychlé a účinné reakce na katastrofy a krize v EU i ve třetích zemích, a to vždy s ohledem na potřebnou rovnováhu mezi prevencí, připraveností a reakcí.

⁴ Internetový portál Rady EU Consilium, dostupné na:
<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/president-christofias-we-will-work-towards-a-better-europe?lang=cs>, 9. 7. 2012

- **Výzkum a inovace:** Hlavním cílem předsednictví v otázce výzkumné a inovační politiky bude pokročit v jednáních na podporu programu **Horizont 2020**. Úzká a konstruktivní spolupráce s Evropským parlamentem bude mít v této fázi zásadní význam, přičemž se zváží rozvoj jednání o víceletém finančním rámci. Horizont 2020 bude mimo jiné řešit hlavní společenské problémy a přispívat k posílení EU v oblasti vědy a průmyslu, čímž se zvýší konkurenceschopnost, růst a zaměstnanost. Horizont 2020 stanoví zjednodušená pravidla a postupy s cílem usnadnit přístup malým výzkumným týmům. Při realizaci **Evropského výzkumného prostoru (ERA)** předsednictví zahájí příslušná jednání na úrovni Rady EU s cílem zlepšit profesní vyhlídky výzkumných pracovníků. Předsednictví bude rovněž podporovat mezinárodní rozměr evropského výzkumného prostoru, přičemž bude kladen důraz zejména na přehodnocení spolupráce EU se středomořskou oblastí v oblasti výzkumu a inovací.
- **Telekomunikace - další rozvoj Digitální agendy pro Evropu:** Kyperské předsednictví si klade za cíl přispět k dokončení **Jednotného digitálního trhu (DSM)**. Rostoucí investice do vysokorychlostních sítí jsou pro EU příležitostí znovu získat konkurenceschopnost a zvýšit svou produktivitu. K posílení digitální ekonomiky je potřeba zvýšit důvěru občanů a podniků v on-line transakce. Proto bude předsednictví pracovat na návrhu pan-evropského právního rámce pro posílení důvěry v elektronické transakce na vnitřním trhu (e-identifikace a e-podpis), které usnadní používání veřejných a soukromých on-line služeb.
- **Vnější vztahy:** Předsednictví bude posilovat soudržnost a strategickou účinnost vnějších politik EU v různých formacích Rady EU tím, že usnadní větší soudržnost vnější politiky, včetně oblasti rozvoje a humanitárních záležitostí pomocí úzké spolupráce se všemi příslušnými činiteli EU a také posílí vnější obchodní politiku EU. V rámci evropské politiky sousedství poskytne předsednictví Vysokému představiteli EU podporu při realizaci závazků EU k demokratické transformaci, a to především u jižních sousedů, a napomůže dalšímu rozvoji partnerství založeného na vzájemné odpovědnosti a dodržování demokratických hodnot. Předsednictví bude rovněž podporovat úsilí vysokého představitele EU o konsolidaci vztahů s našimi strategickými partnery a rovněž konsolidaci vznikajících vztahů mezi Uníí a globálními hráči. Dále bude předsednictví usilovat o uzavření jednání o externích finančních nástrojích v rámci nového víceletého finančního rámce 2014-2020. Díky globálnímu ekonomickému vývoji a nově vzniklé situaci v severní Africe a na Blízkém východě se do popředí dostaly hlavní výzvy pro EU v oblasti svobody, bezpečnosti a práva. Komplexní, soudržný a dlouhodobý přístup EU musí řešit tyto problémy, které vyžadují silnější a lepší spolupráci mezi členskými státy na základě vzájemné důvěry a solidarity. Pro dosažení strategických cílů EU v oblasti svobody, bezpečnosti a práva bude zásadní úplné a včasné plnění **Stockholmského programu (2010 - 2014)**. Bude také důležité sledovat vývoj uspořádání vnitřních záležitostí u jižních sousedů EU, s cílem posílit vztahy v těchto oblastech. V tomto ohledu bude předsednictví podporovat posílení spolupráce EU s jejími strategickými partnery jako jsou USA, Rusko a země západního Balkánu.

- **Obchodní politika:** Předsednictví bude usilovat o urychlení probíhajících jednání se středomořskými partnery a současně podporovat zahájení jednání o hluboké a komplexní dohodě o volném obchodu se zeměmi této oblasti, které jsou na tuto dohodu připraveny. Souběžně s tím se bude projednávat dohoda o volném obchodu (FTA) se Singapurem, stejně jako komplexní hospodářská a obchodní dohoda (CETA), také jednání s Kanadou by mohla být uzavřena. Pokrok se dá také očekávat, pokud jde o dvoustranná obchodní jednání, zejména o jednání s Indií, Malajsií a Mercosurem. Současně bude EU i nadále silně podporovat úsilí o oživení jednání z Dauhá. Předsednictví bude usilovat o vytvoření podmínek pro zahájení jednání o dohodě o volném obchodu s Japonskem a bude sledovat spolupráci mezi EU a USA. Kromě toho po přistoupení Ruska k WTO bude EU pokračovat ve smysluplném jednání o prosazování obchodních a investičních ustanovení nové dohody s Ruskem a ke zvážení bude rovněž hledání možnosti zahájení jednání o investiční dohodě s Čínou.
- **Společný evropský azylový systém (SEAS):** Cílem bude dosáhnout do konce roku 2012 vytvoření společného evropského azylového systému, který bude zaměřen na posílení praktické spolupráce mezi členskými státy v oblasti ochrany práv osob, které potřebují mezinárodní ochranu. Předsednictví bude usilovat o rychlé posuzování žádostí o azyl. Takováto politika může přispět k budoucí prosperitě EU i rodných zemí imigrantů. Předsednictví proto bude věnovat velké úsilí dosažení dohody o návrzích týkajících se postupů upravujících vstup, přechodný pobyt, pobyt dočasně vyslaných i vstup a podmínky pobytu sezónních pracovníků. Předsednictví bude dále usilovat o dokončení legislativního návrhu **EUROSUR (Evropský systém kontroly hranic)**. Předsednictví bude také pokračovat v legislativních návrzích týkajících se dočasného znovuzavedení hraničních kontrol na vnitřních hranicích ve výjimečných případech. Rovněž bude pracovat na dokončení **Schengenského informačního systému II (SIS II)**. V návaznosti na závěry zasedání Rady EU z března 2012 bude předsednictví pokračovat v úsilí, které umožní úspěšné rozšíření schengenského prostoru také o Rumunsko a Bulharsko. Cílem předsednictví je také dokončení změny a přijetí nařízení o požadavcích pro státní příslušníky třetích zemí, které se zabývá principem reciprocity ve vízových otázkách. Předsednictví bude rovněž usilovat o uzavření dohody o snadnější udělování víz s Ruskem, Ukrajinou a Moldavskem a o pokročení v jednáních o této problematice s Arménií a Ázerbájdžánem⁵.
- **Rozšiřování EU:** Předsednictví hodlá prosazovat procesy a opatření nezbytné k dosažení pokroku v politice rozšiřování. Zvláštní důraz bude kladen na **jížní dimenzi Evropské politiky sousedství**, za účelem prohloubení vztahů se středozemními partnery. Co se týče procesu rozšiřování, v současné době existuje pět kandidátských zemí EU, a to Island, Turecko, Makedonie, Černá Hora a Srbsko, přičemž **Island** a Turecko již zahájily přístupová jednání, ostatní se na tato jednání zatím připravují. V případě Islandu deklarovalo kyperské předsednictví zájem rozvíjet tato jednání s cílem přiblížit celý proces jeho dokončení. V případě **Černé Hory** se čeká na zprávu Komise, nicméně je možné, že jednání budou zahájena už během kyperského předsednictví. Naopak, jak v případě

⁵ Internetový portál Rady EU Consilium, dostupné na:

<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/president-christofias-we-will-work-towards-a-better-europe?lang=cs>, 9. 7. 2012

FYROM/Makedonie, od níž Kypr dělí spor o název země s Řeckem, tak v případě **Srbska**, kde byl letos novým prezidentem zvolen nacionalista Tomislav Nikolić, se žádný výraznější pokrok spíše neočekává. Nicméně podle oficiálního vyjádření se předsednictví bude snažit navázat na tempo nastavené rozhodnutím Rady EU o udělení Srbsku status kandidátské země. Cílem tak bude rozhodnutí Rady EU o zahájení přístupových jednání. Předsednictví bude také pozorně **sledovat monitorovací proces plnění závazků převzatých Chorvatskem** v průběhu přístupových jednání s ohledem na Komplexní monitorovací zprávu, jež má být předložena Evropské komisi, Evropskému parlamentu a Radě EU na podzim roku 2012. Stejně tak v případě **Turecka** Kypr sice deklaruje pokračování rozšiřovacího procesu podle již dříve nastaveného kurzu Unie, nicméně vzhledem k nedořešenému turecko-kyperskému sporu se neočekává žádný pokrok v jednáních s Ankarou, jelikož představitelé kyperských Řeků a Turků nijak nepokročili v jednáních o znovusjednocení ostrova, a také vzhledem k trvajícím sporu o průzkum a těžbu ložisek zemního plynu ve východním středomoří. Turecko ohlásilo, že bude bojkotovat všechna jednání, která svolá nebo jim bude předsedat kyperské předsednictví. Případná další jednání s Bruslem, nejen o přístupových kapitolách, ale hlavně o bezvízovém styku, na kterém má Turecko eminentní zájem, zahájí až po převzetí předsednictví další zemí, tedy Irskem v lednu 2013⁶.

- **Podpora sociálního začlenění, moderního vzdělávání a odborné přípravy:** Gramotnost bude dále jednou z otázek řešených v průběhu kyperského předsednictví. Předsednictví prostřednictvím rámcového programu **Vzdělávání a odborná příprava 2020** a v reakci na příslušné sdělení Evropské komise navrhne k této otázce závěry Radě EU, které budou vyzývat k účinnému boji s negramotností díky kvalitnějšímu vzdělávání a odborné přípravě.
- **Participace mládeže:** Sociální začlenění všech mladých lidí, včetně mladých lidí z řad imigrantů, bude prioritní otázkou pro kyperské předsednictví, neboť zapojení mladých lidí a jejich organizací do rozhodovacího procesu je důležitým faktorem pro vytvoření demokratické a prosperující společnosti. V této souvislosti bude konzultace s mladými lidmi probíhat v rámci programu **Strukturovaný dialog**. Druhý 18ti-měsíční cyklus tohoto programu s mladými lidmi - **Účast mladých na demokratickém životě** - bude dokončen do konce roku 2012.
- **Udržitelný rozvoj:** Cílem předsednictví bude přijetí závěrů Konference udržitelného rozvoje z června 2012 (Rio + 20), které povedou ke skutečně udržitelnému rozvoji, zelené ekonomice a vymýcení chudoby. Předsednictví se bude také zabývat efektivním využíváním zdrojů, změnou klimatu a životním prostředím obecně.

⁶ Najšlová, L., Weiss, T. 2012. *Who Is Afraid of the Cyprus EU Presidency?* EUROPEUM: Praha.